

॥ ४२ ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ स्पंदनिका क्षुद्रनदी ॥ ४५ ॥ सुराग्र्यममृतं ॥ सौवीरकमारनालं कांजिकं ॥ कांचनसीसरूपलोहयोरित्यर्थः ॥ ४६ ॥ हस्ती गजः ॥ बिडालोमार्जारः
मदुर्जलकाकः ॥ ४७ ॥ जरां जीर्णावस्थां सुखोदकीं मक्षिकयावगीर्णं मुक्तमाज्यं यथा तां नाशयति तद्वत् ॥ ४८ ॥ इतीव इत्येवं सुदुष्टं अत्यंतदुःखजनकतत्पूर्वोक्तं

अवसज्यशिलांकंठे समुद्रंतर्तुमिच्छसि ॥ सूर्यचंद्रमसौ चोभौ पाणिभ्यां हर्तुमिच्छसि ॥ ४२ ॥ योरामस्य प्रियां भार्यां प्रथर्षयितुमि
च्छसि ॥ अग्निं प्रज्वलितं दृष्ट्वा वस्त्रेणाहर्तुमिच्छसि ॥ ४३ ॥ कल्याणवृत्तां यो भार्यां रामस्याहर्तुमिच्छसि ॥ अयो मुखानां शूलानां मध्ये
चरितुमिच्छसि ॥ रामस्य सदृशीं भार्यां यो धिगंतुं त्वमिच्छसि ॥ ४४ ॥ यदंतरं सिंहस्तृगालयोर्वने यदंतरं स्पंदनिकासमुद्रयोः ॥ ४५ ॥
सुराग्र्यसौवीरकयो र्यदंतरं तदंतरं दाशरथेस्तवैव च ॥ यदंतरं कांचनसीसलोहयो र्यदंतरं चंदनवारिपंकयोः ॥ ४६ ॥ यदंतरं हस्तिविडाल
योर्वने तदंतरं दाशरथेस्तवैव च ॥ यदंतरं वायसवैनतेययो र्यदंतरं मदुमयूरयोरपि ॥ यदंतरं हंसकगृध्रयोर्वने तदंतरं दाशरथेस्तवैव च ॥
॥ ४७ ॥ तस्मिन्सहस्राक्षसमप्रभावे रामे स्थिते कार्मुकवाणपाणौ ॥ हतापिते हं न जरांगमिष्ये आज्यं यथामक्षिकया वगीर्णं ॥ ४८ ॥ इ
तीव तद्वाक्यमदुष्टभावासुदुष्टमुक्त्वा राजनीचरंतं ॥ गात्रप्रकंपाद्व्यथिता बभूव वातोद्धता सा कदलीवतन्वी ॥ ४९ ॥ तां विपमानामुपलक्ष्य
सीतां सरावणो मृत्युसमप्रभावः ॥ कुलं बलं नाम च कर्म चात्मनः समाचक्षे भयकारणार्थं ॥ ५० ॥ इत्यार्षे श्रीमद्रामे वा० आ० आर०
सप्तचत्वारिंशः सर्गः ॥ ४७ ॥ ॥ ५१ ॥ एवं ब्रुवंत्यां सीतायां संरब्धः परुषं वचः ॥ ललाटे भृकुटिं कृत्वा रावणः प्रत्युवाच ह ॥ १ ॥

वाक्यं ॥ वातोद्धता महावातप्रकंप्यमाना ॥ ४९ ॥ भयकारणार्थं भयोत्पादनार्थं ॥ ५० ॥ इति श्रीरामाभि० वा० आर० सप्तचत्वारिंशः सर्गः ॥ ४७ ॥ एवमिति ॥ परुषं
क्रोधावेशेन वर्णानां चर्वणेनैवोच्चारणात् श्रुतिकटु अक्षरमित्यर्थः ॥ संरब्धः कुद्धः ॥ १ ॥